

universell*

Virksomhetsplan 2020/21

*Nasjonal enhet for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljøutvalg i høyere utdanning

Oppdrag

Universell arbeider på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet som en nasjonal pådriverenhet, koordinator og et senter for inkludering, universell utforming, tilrettelegging og læringsmiljøutvalg i høyere utdanning.

Universell har tre hovedarbeidsområder, som gjenspeiles i tre visjoner for arbeidet:

- 1. Høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning skal være tilgjengelig for alle**
- 2. Læringsmiljøutvalgene (LMU) skal være en arena for medvirkning og utvikling av institusjonenes arbeid med læringsmiljø**
- 3. Universell utforming skal være et fag- og kunnskapsområde i høyere utdanning**

Oppdraget er utdypet i Universells strategiske plan 2019-2022 som kan leses og lastes ned på www.universell.no/strategi.

Virksomhetsplan 2020/21

Universell har tradisjonelt en virksomhetsplan for ett kalenderår. Med korona-krisen ble det nødvendig å gjøre endringer fra og med mars 2020. Den viktigste endringen er at institusjonsbesøk er blitt digitale og at de tradisjonelt fysiske arrangementene Universellforum, LMU-forum og Byggseminaret er utsatt inntil videre.

Om Universell

Universell er organisatorisk tilknyttet NTNU, men har en tydelig nasjonal rolle og uttaler seg på selvstendig grunnlag i alle saker.

Nøkkeltall 2020

- 4 årsverk
- 3,1 mill driftstilskudd
- 2 mill prosjektmidler

Nettsted

www.universell.no

www.vuu.no

Kontakt

Universell
NTNU
Kolbjørn Hejes vei 4
7491 Trondheim

Epost:

kontakt@universell.no

Oppgaver 2020-21

Universell har noen faste tilbud og tjenester til sektoren. Når det gjelder tematiske satsninger har Universell organisert arbeidsoppgaver i 5 kategorier: Inkluderende læringsmiljø (IL), læringsmiljø og læringsmiljøutvalg (LMU), universell utforming som fag- og kunnskapsbegrep (UUF), inkludering og tilrettelegging i fagskolen (FAG) og saker som går på tvers av alle arbeidsfeltene (TVERS).

1. Faste oppdrag og tilbud

Universell arbeider prosjektbasert, og satsinger prioriteres ut fra tildelte oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, Kulturdepartementet og oppdrag fra andre forvaltningsorgan, samt egen analyse av aktuelle problemstillinger i UH-sektoren.

Universell har i tillegg noen faste oppdrag og aktiviteter som gjennomføres med jevnlig mellomrom:

- Universell arrangerer annethvert år «Nasjonal konferanse om inkluderende læringsmiljø». Konferansen arrangeres i oddetallsår, og tar for seg temaer som nedsatt funksjonsevne, universell utforming, individuell tilrettelegging og læringsmiljø. Konferansen er en møteplass for alle som jobber med universell utforming, individuell tilrettelegging og læringsmiljø i høyere utdanning, i tillegg til samarbeidspartnere i og utenfor universitets- og høyskolesektoren. Konferansen vil i 2021 arrangeres som webinar i slutten av mai.
- Universell arrangerer i partallsår temamøter om inkluderende læringsmiljø (Universellforum) og LMU-arbeid (LMU-forum).
- Universell arrangerer årlig et seminar om universell utforming av det fysiske læringsmiljø (Bygg-seminaret).
- Universell drifter to nettsted:

www.universell.no er enhetens primære kanal for informasjon og kunnskap innen hovedarbeidsområdene. Her finnes det fagstoff, rapporter, veiledere, nyheter og aktivitetskalender.

www.vuu.no omhandler universell utforming av læringsmiljø – og er en veileder/kursportal for ansatte. Ny versjon lanseres våren 2021.

- Universell tilbyr direkte oppfølging av lærestedene og andre samarbeidspartnere. Dette kan være foredrag, kurs og rådgivning om ulike tema, deltakelse på møter og liknende. Innen hovedarbeidsområdene er slike oppdrag kostnadsfrie for bestiller.
- Universell leverer inntil 10 nyhetsbrev i året via en egen formidlingskanal, formidler informasjon via sosiale media (Facebook og Twitter), og har e-postilster for diskusjon innen 6 ulike tema.

2. Inkluderende læringsmiljø

Høyere utdanning skal være tilgjengelig for alle. Universell utforming og individuell tilrettelegging av læringsmiljø er institusjonenes viktigste strategier for å ivareta studentmangfoldet og personer med funksjonsnedsettelse. Universell skal arbeide med følgende oppgaver:

Post	Tema	Periode
IL 1	Tilby digital veiledning og kurs om universell utforming av læringsmiljø og individuell tilrettelegging for utdanningsinstitusjoner og samarbeidspartnere.	Gjennomgående
IL 2	Skrive veileder om tilgjengelighet og tilrettelegging i koronatiden.	Vår 2020
IL 3	Skrive veileder om universell utforming av webinarer og undervisningsverktøy på nett. Test av Zoom og Teams med tanke på universell utforming. Innlede arbeid med annen programvare.	Vår 2020
IL 4	Ferdigstille veileder for arbeid med inkludering, universell utforming og tilrettelegging (metodeveilederen).	Vår 2021
IL 5	Gjennomføre prosjektet «Mentorordningen» som innhenter erfaringer fra ulike interessenter og vurderer nytteverdi og hensiktsmessig administrering av ordningen.	Høst 2020/ Vår 2021
IL 6	Delta i EU-prosjekt om universell utforming av UDeL	2020/ Vår 2021
IL 7	Gjennomføre valgmodul for Uniped v/ NTNU om inkluderende utdanning	Vår 2020
IL 8	Skrive veileder om universell utforming av læring – både fysisk og digitalt.	Vår 2021
IL 9	Planlegge og gjennomføre Universell-konferansen som webinar mai 2021.	Høst 2020/ Vår 2021
IL 10	Planlegge og gjennomføre et digitalt bygg-seminar i samarbeid med ett eller flere læresteder	Høst 2021
IL 11	Gjennomføre modul for Uped v/ UiB om inkluderende undervisning	Høst 2020
IL 12	Delta i arbeidet i BOTT-SA med anskaffelse av nytt Sak- og arkivsystem for UH-sektor.	Høst 2020/ Vår 2021

3. Læringsmiljø og læringsmiljøutvalg (LMU)

Læringsmiljøutvalgene (LMU) skal være en arena for utvikling av institusjonenes arbeid med læringsmiljø, og ivareta studentenes medvirkning i prosessene som angår alle sider av det fysiske, pedagogiske, psykososiale, organisatoriske og digitale læringsmiljø. I denne planen er det digitale og psykososiale læringsmiljøet særlig viktig, sammen med tiltak for å opprettholde utvalgenes funksjon og arbeid.

Post	Tema	Periode
LMU 1	Oppfølging og tolkning av forslaget til ny lovgivning for LMU i samarbeid med sektor og departement.	Vår 2020
LMU 2	Kartlegging av LMU-enes arbeid under pandemien.	Vår 2020
LMU 3	Sørge for at LMU-ene fortsatt er operative, selv under endrede rammevilkår, gjennom direkte kontakt og oppfølging av utvalgene.	Gjennomgående
LMU 4	Samarbeide med NSO og andre relevante aktører i saker om studentenes læringsmiljø.	Gjennomgående
LMU 5	Etablere dialog med NOKUT, Diku og Arbeidstilsynet om arbeidsfordelingen for å sikre godt læringsmiljø.	Høst 2020
LMU 6	Videreutvikle og produsere digitale ressurser og kurs for bruk i sektoren.	Gjennomgående
LMU 7	Samle ny kunnskap og faktagrunnlag om studentenes læringsmiljø, særlig det digitale og psykososiale læringsmiljøet.	Gjennomgående

4. Universell utforming som fag- og kunnskapsbegrep

Universell utforming er et fagbegrep som tilhører mange utdanninger og studieprogram. Universell skal ha oversikt over utdanningstilbudet, og bidra til at universell utforming blir et gjennomgående og naturlig faglig tema i program og emner. Arbeidet følger «Regjeringens handlingsplan for universell utforming» og gir følgende prioriterte oppgaver for 2020/21:

Post	Tema	Periode
UUF 1	Rapportering og utlysning av faglige stimuleringsmidler om universell utforming. Oppfølging av prosjekter 2015-2019.	Høst 2020/ Vår 2021
UUF 2	Nettsider med informasjon og nettverk for vitenskapelige ansatte om universell utforming	Vår 2021
UUF 3	Utvikle og gjennomføre undervisning om universell utforming	Gjennomgående
UUF 4	Samarbeid / utvikling med utvalgte fagmiljø/ studieprogram og nasjonale fagråd om universell utforming som faglig område.	Gjennomgående
UUF 5	Innspill til ny regjeringens handlingsplan om universell utforming	2020/ Vår 2021

5. Inkludering og tilrettelegging i fagskolen

Fagskoleutdanning skal være tilgjengelig for mennesker med funksjonsnedsettelse. Universell vil følge opp arbeidet med inkludering og tilrettelegging i fagskolene, og har følgende plan for perioden:

Post	Tema	Periode
FAG 1	Handlingsplanutvikling gjennom referansegruppa for inkludering	Vår/ Høst 2021
FAG 2	Ferdigstille veileder om tilrettelegging og dysleksi	Vår 2020
FAG 3	Følge opp fagskolene mht. veileder dysleksi/tilrettelegging	Høst 2020
FAG 4	Gjennomgang av tilbud og tjenester rundt fagskolelitteratur i samarbeid med et utvalg fagskoler og NLB	Høst 2020

6. Overordnede satsinger på tvers av fagområder

Enkelte arbeidsoppgaver ved Universell går på tvers av alle fagområdene 1-4. Dette er separate arbeidsprosesser som må synliggjøres i form av egne oppgaver.

Post	Tema	Periode
TVERS 1	Delta i diskusjoner og bidra med høringsvar og innspill til forslaget om ny universitets- og høyskolelov og NOU om tjenester til autismespekterdiagnoser.	Vår 2021
TVERS 2	Utvikle nytt materiell til nettstedet www.universell.no , herunder digitale læringsressurser	Gjennomgående
TVERS 3	Utvikle nytt materiell til nettstedet www.vuu.no med fokus på: - Inkludering - UU av IKT - UU av læring - UU av bygg	Vår 2021
TVERS 4	Utsendelse månedlige nyhetsbrev	Gjennomgående

7. Samarbeid

Universell både søker å påvirke og støtte seg på nasjonale og internasjonale nettverk og samarbeidspartnere. Særlig viktig er den direkte kontakten med utdanningsinstitusjonene. I tillegg er det viktige kontaktflater mot departementer, offentlige direktorater og enheter, og nasjonale samarbeidsorgan som UHR og NOKUT, samt deltakelse i prosjektsamarbeid på tvers av sektorer og landegrenser.

Universells referansegruppe møtes 2-4 ganger årlig, avhengig av sakskart. For mandat og oppgaver se www.universell.no/referansegruppe. Referansegruppa gir innspill på tvers av arbeidsområdene, og har i 2020-21 følgende medlemmer:

- Høgskulen i Volda: Ingunn Elisabeth Teigen Blindheim
- Høgskulen på Vestlandet: Thomas Mikkelsen
- NSO: Julie Iversen
- NTNU: Reidar Angell Hansen
- OsloMet – Storbyuniversitetet: Frode Eika Sandnes
- Universitetet i Sørøst-Norge: Thorvald T. Abrahamsen
- Universitetet i Tromsø: Erlend Berntsen